

SLOVENE A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar k **enemu** izmed naslednjih dveh besedil:

1.

»Dajte, gospa, usedite se, pa ne boste zdaj tukaj stali,« se trudi pomagati Darja. Ja, mogoče bi tudi tej kravi kazalo odrezati en kos lubenice. Brecljevka pa kar stoji, z rokami maha, ne bo sedla, ne bo. Nima časa. Ne, se ji preveč mudi. Ne, njej se preveč mudi, mora iti še naprej po bloku, še do naslednjih vrat, pa do naslednjih, pa naslednjih, dokler se ne bo našel kdo, ki bo zadostil njeni potrebi po komunikaciji, ali pa bo zmanjkalo vrat. Potem bo šla mogoče še naprej in na cesto in ujugat kakšnega Iranca, da mu pove, v kakšno deželo je to prišel in kakšne so tukaj v resnici razmere.

»Dajte ji vi povedat! Vas bo mogoče kaj poslušala,« pravi. Ja, prav mene bo. Ta Gromova je stara sto let, zanjo sem jaz najnavadnejši smrkavec, pa če učim na osnovni šoli že deset let ali ne. Pa če imam dve diplomi ali ne. »To je hudič, ne pa baba!« izbruhne Brecljevka. »Dajte ji vi kaj povedat.«

Ne vem, kaj bi rekel. Za milega boga ne vem, kaj bi rekel, babnici stari. Zaradi takih ljudi se človek včasih vpraša, zakaj se sploh trudi.

Ta streha bo dejansko tukaj, ko Gromove že zdavnaj več ne bo. Kaj naj ji rečem? Naj se sklicujem na solidarnost z ljudmi, ki jih že itak na smrt sovraži in ki jo bodo preživeli za najmanj trideset let? Človek razume tako sovraštvo. Lahko bi ji predlagal, naj si jo predstavlja kot nekakšen spomenik, posvetilo – mogoče. Na dimnik bi ji lahko mogoče privili spominsko ploščo. Bi se dalo. Plastična bi lahko bila trpežna in poceni. Vsakdo, ki bi iz kakršnega koli že čudaškega nagiba kadar koli pozneje prišel gor na streho, mogoče da se vrže dol na parkirišče ali kaj podobnega, bi lahko tam videl spoštovanja vreden spomenik. Gospe Etelki Gromovi, sponzorici strehe, da tej stari kozi Brecljevki ne bi kapljalo na glavo. Veliki ženski, dobrotnici svojega bližnjega. Mogoče bi se zamislil nad tem, mogoče bi se poboljšal v svojih nelepih namerah. Tako širokosrčne ljudi danes še redkokje najdeš. Res, vse prereditko.

Tako na živce mi gre ta folk, da to ni za povedat. Nekaj bi rekel, nekaj bi povedal, pa ne vem, kaj. Vedno bi samo nekaj govorili. Ljubi moji, nekaj je treba narediti, ne pa ves čas samo naganjati druge, da naj gredo nekomu nekaj povedat! Kaj, ko bi za spremembo kaj naredili? O, ja. Kaj naj naredim? Brecljevka je tukaj, pri vratih stoji, mimo nje se ne more, neusmiljena je, neusmiljeno se je razrasla kot pošast, cela vrata je zasedla, strele ji švigajo iz oči. Še malo, pa bo zapolnila cela vrata, z eno ramo se bo pritisnila ob omaro, z drugo pa ob police s knjigami, naravnost ob Veliki leksikon DZS se bo pritisnila, ob Izbrana dela se bo pritisnila. Nikoli več ne bom mogel iz svoje dnevne sobe. Nikoli več ven. Celo večnost bom tukaj, v tej sobi, samo jaz pa Brecljevka pa televizija pa poročila z milijonskimi goljufi pa z usranima slovenskim premierom pa francoskim zunanjim ministrom pa z otrokom s prerezanim vratom za bezgovim grmom.

Tonček, kje je Slovenija na tem zemljevidu? Kaj bo meni zemljevid, saj bom šel po kažipotih. Kaj pa, če jih ne bo? Ja, potem bom pa vprašal.

Ne, v resnici je na poročilih zdaj že nekaj drugega. Ni več bezgovih grmov, ni več Irancev. Mrko zijam v ekran. Brecljevka še kar stoji tam pri vratih, Darja jo zdaj nekaj miri. Mislim, da ji še enkrat ponuja kaj za popit, če ne kavico, pa vsaj kakšen čaj. Ugibam. Zakaj je tista baba tam na televiziji klobasala o *čistem zlu*? Komu zdaj ona to? Evo, bloku bomo zrihtali novo streho. Kaj ni to dobro delo? Ki bo tukaj še potem, ko stare Gromovke že dolgo več ne bo.

Ja, Brecljevki ne bo več kapljalo na glavo. Mogoče to nič ne velja, kot bi rekli protestanti. Ampak dober človek sem, evo. Gromovko vedno pozdravim, ko jo vidim. Saj sem ji celo že enkrat vrečke iz trgovine gor nesel, v drugo nadstropje – pa tako me iritira. Brecljevka bi ji najrajši oči spraskala. Jaz pa ne. O, jaz pa ne. Tistemu smrkavcu sem dal dve, pa ni našel niti Slovenije na zemljevidu. Koga boš vprašal? Izgubil se boš, otrok božji. Dvojka, zaboga, srečnež, saj sploh ni vedel, kaj ga je doletelo, pa še mu bo doma nerodno. S prstom potegnem po rezilu. Sledovi soka so na njem, Čisto je še lepljiv. Tistemu pedru, ki postavlja gajbice na parkirišče, tistemu pedru s trajno sploh nisem potegnil s ključem po plehu tistega njegovega predpotopnega BMW-ja, pa bi mu lahko. Čisto lahko bi mu. Ne, nisem mu, še celo vedno ga pozdravim, tega buzaranta, pa on mene komajda nazaj. Zakaj? Ne vem, se že tako spodobi. Zato tako naredim. Kaj pa ta baba ve o *čistem zlu*? Pa ne moreš kar takole nekaj basati. Pa kaj ona sploh ve?

Pa kakšni so to časi, da lahko kar vsak takole kar nekaj po televiziji klamfa.

Andrej E Skubic, *Norišnica* (2004)

2.

Fantazija

Ob reki ležim in srce se koplje v valeh fantazije.
Ah, kakšno sonce je danes! Srce na tem soncu je sleklo
do nagega vso svojo bol in zdaj kot otrok na peščini
zida neznansko zbrano zlate gradove iz peska.

- 5 Sam je otrok na peščini. Daleč okoli nikogar.
Kačji pastir se spreleta pisan nad kodrasto glavo.
Vse sveto molčanje narave je zbrano kot žarki pod lečo
okoli njegovih gradov. Vile želijo mu srečo.

- Moje srce je prepolno sonca neznanega jutri!
- 10 Bogve, od kod so prinesli v dar mu ga zlati valovi,
zlati valovi z bremenom sončnim v neznano hiteči
mimo otroka, ki zida in se za jutri ne meni ...

Lojze Krakar, *Poldan* (1980)
